

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1137/2015
11.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужиоца З.С. из Б., чији је пуномоћник Д.П., адвокат из Н.С., против туженог Е.Ј.Б. ДОО из Н.С., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 246/15 од 06.03.2015. године, у седници одржаној 11.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 246/15 од 06.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 32/14 од 10.09.2014. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог од 14.10.2013. године, којим му је отказан уговор о раду, а да се обавезе тужени да га врати у радни однос на неодређено време, на радно место које одговара његовој стручној спреми и радним способностима, као и да му накнади трошкове поступка са законском каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 246/15 од 06.03.2015. године, жалба тужиоца је одбијена, као неоснована, а првостепена пресуда потврђена, а одбијен је и захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Побијаном одлуком одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог којим му је отказан уговор о раду, применом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, пошто је утврђено да је на састанку представника синдиката и туженог, као послодавца, одржаном 18.09.2013. године утврђено да је због економских промена у пословању туженог које се огледа у неостваривању плана пословања у тој години и смањењу обима посла, због чега је неопходно предузети мере за рационализацијом пословања - смањењем трошкова, што подразумева и трошкове радне снаге, односно смањење броја запослених услед престанка потребе за обављањем одређених послова. На основу ових закључака, на овом састанку донета је Одлука о покретању поступка смањења броја запослених, којом је утврђено да ће доћи до престанка потребе за радом најмање 22 запослена у наредних 30 дана, те су утврђени критеријуми за одређивање вишка запослених на радним местима на којима се број извршилаца смањује. Дана 26.09.2013. године, Комисија туженог за утврђивање вишка запослених, сачинила је извештај о спроведеном поступку утврђивања вишка запослених, којим су утврђена радна места која се укидају и радна места на којима ће доћи до смањења броја извршилаца, по коме ће у наредних 30 дана доћи до престанка потребе за 16 запослених, са именима лица која представљају вишак, међу којим је и тужилац, распоређен на радно место „бравар 2“, које се укида. Комисија је овим извештајем предложила да се донесе и Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака. Одлука о измени и допуни Правилника донета је 14.10.2013. године, у складу са извештајем Комисије од 26.09.2013. године, а којом се између осталог укида радно место „бравар 2“. У тачки 8. ове Одлуке наведено је да она ступа на снагу даном доношења. Истога дана, 14.10.2013. године донето је и побијано решење, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, применом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, јер је због негативних економских промена код послодавца престала потребе за његовим радом, а послодавац није био у могућности да примени неку од мера запошљавања. Овим решењем послодавац се обавезао да му исплати отпремнину, што је и учињено 15.10.2013. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је побијаном одлуком одбијен тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа тужиоцу, уз закључак судова да су за доношење одлука о престанку радног односа испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13). Закон о раду прописује поступак, који се у случају престанка потребе за обављањем одређеног посла примењује и одређује правила која је послодавац дужан да обезбеди запосленима за чијим је радом престала потреба, који је у конкретном случају испоштован.

Лоши резултати пословања туженог, условили су економске и организационе промене, па је тужени, 18.09.2013. године, донео Одлуку о покретању поступка смањења броја запослених, а Комисија за утврђивање вишка

запослених је одредила радна места на којима се смањује број извршилаца и радна места која се укидају, са именима лица која представљају вишак, међу којима је и тужилац, чије радно место, „бравар 2“, се укида. За доношење одлуке којом се тужилац оглашава технолошким вишком на овом радном месту, није била потребна примена унапред одређених критеријума, управо из разлога што је ово радно место укинато, због чега су оба извршиоца која су обављала послове овог радног места оглашени вишком. При том, Програм решавања вишка запослених тужени није био у обавези да доноси (применом члана 153. Закона), с обзиром да је од укупно 342 запослена код туженог, престала потреба за радом свега 16 лица.

Тужиоцу је исплаћена отпремнина и неисплаћене зараде, чиме је испоштована и одредба члана 158. и 193. Закона.

Имајући ово у виду, правилно судови налазе да је побијано решење донето у законито спроведеном поступку, а да га не чини незаконитим околност што је Одлука о измени и допуни Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака, донета истог дана као и решење о отказу и околност што је у наведеној одлуци констатовано да ступа на снагу даном доношења, с обзиром да се Одлуком о измени и допуни Правилника само формално Правилник усклађује са напред донетим одлукама о смањењу броја радних места и смањењу броја извршилаца на радним местима која нису укинута, па тужени није ни био у обавези да доноси измене и допуне Правилника пре доношења решења о престанку радног односа по овом основу.

Правилно судови налазе и да је побијано решење јасно и садржи потребно образложење из кога произилази основ за отказ. Наиме, послодавац није у обавези да у решењу о отказу запосленом образлаже разлоге рационализације радних места, нити је суд овлашћен да преиспитује наступање технолошких, економских или организационих промена које су условиле престанак потребе за радом запослених, јер то представља економску политику послодавца, већ суд само преиспитује законитост спроведеног поступка утврђивања вишка запослених и доношења решења по том основу, што је у конкретном случају испоштовано.

Остале наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу изнетог применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**